

ת"ד 1469/06/12 - מדינת ישראל נגד ווליד אבו עמר

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

13 מרץ 2016

ת"ד 1469-06-12 מדינת ישראל נ' אבו עמר

לפני כבוד השופט נאיל מהנא

בעניין: מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

ווליד אבו עמר ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חלאילה

הנאשם

גזר דין

מבוא

1. עסקינן בתאונת דרכים קטלנית בה קופחו חייה של המנוחה שירה שטרן (להלן: "**המנוחה**"), אשר נפגעה מרכב הנאשם בעת שחצתה את הכביש.
2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לעניין תקופת המאסר שתוטל על הנאשם ועתה נותרו להכרעה יתר רכיבי הענישה שיוטלו על הנאשם במסגרת גזר הדין.

האשמה ומהלך הדין

3. כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם עבירה של:
גרימת מוות ברשלנות - עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין (להלן: "**חוק העונשין**") וסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**").
 4. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 07.03.07 בשעה 16:30, החנה הנאשם משאית בטון, מסוג מאן, לצורך פריקת בטון שהוביל במשאית, וזאת במפרץ חניה בצד שמאל של הכביש, בניגוד לכיוון התנועה, ברחוב שנברגר פינת רחוב הרב זריצקי בירושלים, מכיוון בית הספר (להלן: "**בית הספר**").
- עם סיום פריקת מטען הבטון, קיפל הנאשם את "רגלי" המשאית, בדק שאין סמוך למשאית הולכי רגל העלולים להיפגע, והתיישב במושב הנהג של המשאית. בשלב זה, בעת שהנאשם ישב במושב הנהג ומנוע המשאית פועל, שוחח הנאשם דרך חלון המשאית הפתוח עם מעבידו, שעמד על המדרכה לצד המשאית.

אותה עת פסעה המנוחה על המדרכה הנגדית למקום חניית המשאית. המנוחה סובלת מליקוי ראייה חמור

ונושאת "תעודת עיוור/לקוי ראייה". בהגיע המנוחה אל החלק הימני בקדמת המשאית ובשתי דקות לאחר שהתיישב הנאשם במושב הנהג, במהלך שוחח עם המעביד, החל בנסיעה איטית לכיוון מרכז הכביש. הנאשם לא הבחין במנוחה ופגע בה באמצעות שני הגלגלים השמאליים האחוריים של המשאית. הנאשם עצר את המשאית מיד לאחר התאונה בשל צעקות מצד העוברים ושבים, לרבות המעביד, שעמד בסמוך למשאית.

כתוצאה מהתאונה נפגעה המנוחה באורח אנוש ונפטרה מפציעה במקום התאונה, זמן קצר לאחר התאונה.

5. בהסכמת הצדדים תוקן כתב האישום כאמור והנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, והוסכם כי יושתו עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וההכרעה לגבי יתר הרכבים נותרה לשיקול דעת בית המשפט לאחר שמיעת טיעוני הצדדים.

טיעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה פירט את השיקולים השונים שעמדו בבסיס הסדר הטיעון ביניהם חלופ הזמן מאז התרחשות התאונה שארעה בשנת 2007 ורשלנותו של הנאשם הנמצאת ברף הנמוך. ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם לא הבחין במנוחה שחצתה את הכביש בהליכה איטית באור יום וכי חצייתה לא נעשתה במעבר חצייה וכן את העובדה כי הנאשם נקט בכל אמצעי זהירות וטרם עלייתו למשאית בדק היטב כי בסמוך למשאית לא נמצא כל הולך רגל. יחד עם זאת, מציין ב"כ המאשימה כי לאחר שעלה לרכב והחל בנסיעה לאחר 2 דקות ללא שבוצעה על ידו בדיקה נוספת שכן בזמן זה הגיעה המנוחה והייתה בשטח המת של שדה ראיתו.

7. ב"כ המאשימה ציין כי אמנם עמדת המאשימה בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בתיקים מסוג זה בהם נפגע הערך המוגן החשוב ביותר שהינו קדושת החיים, היא מאסר מאחורי סורג וברית. אולם, במקרה דנן נלקחה בחשבון רשלנותו הנמוכה של הנאשם וכן חלופ הזמן הרב מאז ארעה התאונה (למעלה מ-9 שנים). לטענת ב"כ המאשימה תחילה כתב האישום הוגש בטעות לבית המשפט השלום ולאחר מכן הועבר לבית משפט זה ולאחר מכן ההליכים הותלו עקב אי איתור הנאשם.

8. לטענת ב"כ המאשימה מתחם הענישה לגבי רכיב הפסילה נע בין 9 ל-20 שנים. במקרה דנן, נוכח עברו הפלילי והתעבורתי שאינו מכביד הענש הראוי מצוי בחלקו התחתון של המתחם.

9. על כן מבקש ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש פסילה לתקופה של 10 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי ופיצויים גבוהים למשפחת המנוחה.

10. ב"כ הנאשם הדגיש את חלופ הזמן הניכר מאז התאונה ועד להגשת כתב האישום בשנת 2012. לטענת ב"כ הנאשם לא הייתה קיימת סיבה שלא לאתר את הנאשם שכן הוא מתגורר בירושלים וכתובתו ידועה.

11. ב"כ הנאשם ציין כי ההסכמה לעונש מאסר בעבודות שירות הייתה בתנאי שתהיה התחשבות לגבי אורך הפסילה. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי הנאשם נהג משאית במקצועו וזוהי פרנסתו.

12. ב"כ הנאשם ציין את נסיבותיו האישיות של הנאשם, העובדה כי הנאשם פרוד מאשתו ואב לשלושה ילדים וכן כי הוא משלם מזונות בסכום גבוה כל חודש. כיום הנאשם עובד במסעדה באילת

נוכח עונש הפסילה הצפוי לו.

13. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי יש להתחשב בעובדה כי הנאשם נקט תחילה באמצעי זהירות טרם עלייתו למשאת ובחן את האזור, אולם המעסיק שוחח עימו ועיכב אותו במקום. לטענתו, יש להתחשב בעובדה כי הנאשם החל בנסיעה כעבור 2 דקות מאז עלייתו למשאת ולאחר שבחן את האזור. בנוסף, ביקש ב"כ הנאשם לקחת בחשבון את העובדה כי למנוחה היה ליקוי ראייה וכי היא חצתה שלא במעבר חצייה ודבר שיש לראות בו האשם תורם שלה לקרות התאונה.

14. לטענת בכ"כ הנאשם יש גם להתחשב בעובדה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות לתאונה ובכך חסך את הסבל בעדותם של בני משפחת המנוחה. כמו כן, מדובר בזמן ניכר שחלף מאז התאונה כ- 9 שנים בהם ממשיך הנאשם לנהוג על רכב משא כבד ואף לא בוצעה על ידו מאז כל עבירה.

15. ב"כ הנאשם טוען כי יש להסתפק בעונש הפסילה המנהלית למשך 3 חודשים שהוטלה על הנאשם ואין להטיל עונש פסילה נוסף. כמו כן, לטענתו אין מקום להשתת פיצוי למשפחת המנוחה שכן פיצויים אלו ראוי שישולמו על ידי חברת הביטוח המבטחת ולא מכיסו האישי של הנאשם.

השלבים בגזירת הדין

16. חוק העונשין קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בכדי לגזור את עונשו של הנאשם. **שלב ראשון**, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה על בית משפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. **שלב שני**, על בית משפט לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, זאת בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אולם, אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שנקבע, אזי יעבור **לשלב השלישי** שבו עליו לקבוע מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראה: ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.07.13).

מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה

17. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, זאת בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין.

18. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בית המשפט יקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע נאשם בהתאם לעקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בו; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט לחוק העונשין.

19. כמו כן, בהתאם לסעיף 40יב לחוק העונשין, לבית המשפט הסמכות לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת מתחם העונש ההולם.

20. בית המשפט העליון קבע בע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.09)

(להלן: "**פרשת אלמוג**") שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות:

- א. **האחד**, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.
- ב. **השני**, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.
- ג. **השלישי**, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

21. אין חולק כי בתאונת דרכים קטלנית נפגע הערך החברתי המוגן העליון: קדושת חיי אדם. בסעיף 304 לחוק העונשין נתן המחוקק ביטוי לערך קדושת החיים והדגיש את החשיבות של ערך זה על ידי כך שהציב סטנדרט מחמיר בהקשר לקיפוח חיי אדם. היינו, המחוקק ביקש בתכלית החקיקה להזהיר ולהרתיע מפני אדישות, חוסר אכפתיות וזלזול בחיי האדם (ראה: ע"פ 119/93 **לורנס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח(4) 12).

22. יש להתחשב כמובן בנסיבות ביצוע העבירה. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה רשימה שאיננה סגורה. אמת המידה הקובעת בעבירה של גרימת מוות ברשלנות היא דרגת הרשלנות (ראה פרשת אלמוג הנ"ל).

23. במקרה דנן, אין חולק כי מדובר ברשלנות ברף הנמוך שכן התאונה ארעה עת המנוחה חצתה את הכביש שלא במעבר חציה וכן הייתה בשטח המת של שדה ראייתו של הנאשם וזאת לאחר שנקט באמצעי זהירות וסרק את השטח טרם עלייתו למשאית.

24. אציין כי שיקולי המאשימה להסדר אליו הגיעה עם הנאשם ביחס לתקופה המאסר גילם בתוכו את רשלנותו של הנאשם שנמצאת ברף הנמוך וכן רשלנותה התורמת של המנוחה.

25. אמנם נפסק כי רשלנות תורמת אינה משמשת כידוע טענת הגנה מפני אישום פלילי וזאת אם אין בה להוות גורם זר מתערב המנתק את הקשר הסיבתי (ראה: ע"פ 478/72 **מאיר פנקס נ' מדינת ישראל** פ"ד כז(2), 617; ע"פ 119/93 **לורנס נ' מדינת ישראל** פ"ד מח(4), 1; ורע"פ 4892/12 **אבנר לוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 07.09.12). יחד עם זאת, אין להתעלם מנסיבות אירוע התאונה כפי שתוארו בכתב האישום ועליהם אין מחלוקת שהמנוחה לא חצתה במעבר חציה והייתה בשטח המת של שדה ראייתו, ויש לקחת עובדה זו בחשבון במסגרת שיקולי הענישה.

26. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בפסיקה הנוהגת, לרבות הפסיקה שהועברה על ידי ב"כ הצדדים, הגעתי למסקנה כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 6 חודשי מאסר ועד למאסר למשך תקופה של שנתיים. עונש המאסר עליו הסכימו הצדדים נמצא בתוך מתחם הענישה ועל כן אין מניעה לכבד אותו.

27. **ביחס לתקופת הפסילה**: סעיף 40 לפקודת התעבורה קובע כי בנוסף לכל עונש יש להשית

עונש פסילה מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים. אולם, רשאי בית המשפט בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר.

28. בע"פ 5302/06 **משה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 31.05.07), הנאשם לא ציית לרמזור אדום ופגע בנהג קטנוע וגרם למותו. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילת רישיון נהיגה למשך שמונה שנים וכן מאסר מותנה. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי **"אכן מבחינת רמת הרשלנות נמצא המקרה ברף התחתון....המערער טעה בהתייחסו לאור הירוק שלא היה בכיוון נסיעתו. עם זאת, לא ניתן להתעלם מן התוצאה החמורה של קיפוח חיי אדם. גם יש להתחשב בעובדה שעונש המאסר שהושת הינו קל יחסית. בבוחנו את העונש עלינו ליתן את הדעת לשני מרכיביו, המאסר והפסילה. משהושת עונש מאסר קל, ברי שהיה מקום להטיל עונש פסילה לתקופה לא קצרה. כמו במקרים אחרים דוגמת זה שבפנינו יש ליתן משקל לאלמנט התגמול והרתעת הרבים, על רקע העובדה שעסקין בתוצאה קטלנית"**.

29. בע"פ 42557-11-12 **יעקב בן יחיאל ניסים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.02.14) המערער הורשע בגרימת מוות ברשלנות ובנסיעה לאחור, בגין כך שבעת שנהג על טרקטור באתר בניה דרס למוות את מנהל העבודה, והוטלו עליו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, 15 שנות פסילת רישיון וקנס בסך של 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל בחלקו את הערעור על פסק הדין וקבע כי בנסיבות המיוחדות של המקרה, בנוסף לנסיבות לקולא, היה מקום להתחשבות רבה יותר בעניין העונש ברשלנות התורמת הגבוהה של המנוח ובכך שהוא היה ממונה על הבטיחות באתר ולא אמר דבר למערער בעניין נסיעתו לאחור או כי עליו לנקוט באמצעי זהירות מיוחדים, כשהוא עצמו הורה לו לנסוע לאחור. לפיכך, הוקל בעונשו של המערער, שירצה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות והפסילה בפועל תעמוד על 6 שנים בניכוי תקופת הפקדת הרישיון.

30. בעניינו, יש מקום לקבוע כי מתחם העונש ההולם כולל בתוכו פסילת רישיון נהיגה אשר נעה בין תקופה של 3 שנים לתקופה של 15 שנה תלוי בנסיבות המקרה. ישנם מקרים קיצוניים שאף נקבע ע"י בית המשפט כי הפסילה הינה לצמיתות, הכל בהתאם לנסיבות.

מהו העונש הראוי לנאשם

31. בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות והמיוחדות של הנאשם שאין קשורות בביצוע העבירות.

32. הנאשם גרם לתאונת הדרכים שבה קופחו חייה של המנוחה וגרם למשפחתה סבל רב באיבוד יקירתם. בקביעת העונש הראוי לנאשם ניתן להביא בחשבון את הודאתו של הנאשם ונטילת האחריות על מעשיו.

33. ביחס לתקופה המאסר אני מכבד את ההסכמה אליה הגיעו הצדדים כאמור, שנראית לי סבירה בנסיבות העניין ונמצאת בתוך מתחם הענישה.

34. ביחס לתקופה הפסילה, אני סבור שיש לקבוע כי עונש הפסילה המתאים לנאשם נמצא בחלק התחתון של המתחם אך לא בקצהו התחתון.

35. תוצאות התאונה מחייבים נקיטת ענישה מרתיעה שתרחיק אותו מן הכביש לתקופה ממושכת. ער אני לעובדה שהנאשם התפרנס מעבודתו כנהג משאית, אולם מעשיו מחייבים מחשבה מחודשת ביחס למקצועו בנהיגה וטוב עשה הנאשם כאשר החליף את מקצועו ונערך לעונש הפסילה שיושת עליו בעטייה של התאונה.

36. בנסיבות העניין מצאתי למקם את הפסילה לתקופה של 6 שנים בהם הנאשם יהיה פסול מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה לכל סוגי הרכב. המדובר בתקופה שנמצאת בתוך המתחם.

על כן אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. אני מורה על פסילת הנאשם מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה **לתקופה של 6 שנים**.

הנאשם יפקיד רשיונו או אישור משרד הרישוי על העדר רישיון, במזכירות בית המשפט, לא יאוחר מיום 15.5.16.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

ב. אני מורה על פסילת הנאשם מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ג. אני מצווה על **מאסרו** של הנאשם למשך 6 חודשים.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחו"ד הממונה על עבודות השירות. על הנאשם להתייצב ביום 08.06.16 בפני הממונה על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מיידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

ד. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף.

ה. הנאשם ישלם פיצוי למשפחת המנוחה בסכום של 20,000 ₪. הסכום יופקד במזכירות בית המשפט עד לא יאוחר מיום 30.06.16.

לא מצאתי להטיל קנס על הנאשם לאור תקופת המאסר שהוטלה וכן סכום הפיצוי שעליו לשלם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' אדר ב' תשע"ו, 13 מרץ 2016, במעמד
הנוכחים.